

V červnu jsou sady a louky plné mláďat spárkaté i drobné zvěře. Srny a laně kojí mláďata. V polích se schovávají zajíci z druhých vrhů. Bažantům a koroptvím odrůstají kuřata. Bachyně vodi selata, přitom se vyhýbají kontaktu s člověkem, při náhodném setkání však tvrdě hájí své potomstvo. Myslivci po dohodě se zemědělci vyhánějí zvěř před sklizní píce a zachraňují jí před jistou smrtí pod rychlými širokozáběrovými sklizňovými stroji. K tomu využívají lovecky upotřebitelných psů, kteří dokáží nalézt čerstvě nakladená mláďata i hnízda na zemi hnízdicích ptáků. Většina žacích strojů není vybavena plašiči zvěře, které jsou ze zákona povinnou výbavou. Nové žací stroje i traktory jsou tiché, proto je nutno předcházet masakrům zvěře vyháněním myslivci před sečením luk. Ohrožena jsou zejména mláďata, která nemohou před rychle jedoucí mechanizací uniknout. Při pobytu v přírodě se chovejme ohleduplně. Při objevení mláďat zvěře je nutno se co nejrychleji vzdálit od místa nálezu. Pohlazení může přinést zajíčkům, kolouškům i srnčatům smrt, protože je matka již nemusí přijmout. Příroda je plná mláďat, což by si měli uvědomit i vyznavači adrenalinových sportů, zejména motokrošaři a čtyřkolkáři, kteří bezohledně využívají přírodu jako motokrosovou dráhu, zatímco morokrosové dráhy zejí prázdnotou. Majitelé psů musí mít svého čtyřnohého kamaráda vždy na vodítka, což chrání nejenom volně žijící zvířata, ale i samotného pejska před zabíjením či zraněním. Červnová příroda štědře nabízí možnosti pro pozorování jejich krás. Vstupujeme proto do přírody tíše a s pokorou, abychom mohli odcházet s poznáním, občerstvení její rozmanitostí. Kdo toto dokáže, je v přírodě vítaným hostem.

ČERVEN JE MĚSÍCEM MYSLIVOSTI, KLADENÍ MLÁĐAT A DODRŽOVÁNÍ KLIDU V HONITÁCH

Příroda je v tomto období plná mláďat, která si zaslouží naši ochranu. To přináší hodně starostí nejen pro mysliveckého hospodáře, ale i pro mysliveckou stráž, která by, zejména v této době, měla být v honitbě skoro každý den. Veřejnost by měla být citlivě upozorněna, že bezohledné rušení zvěře a volné pobíhání psů je v tomto období velmi škodlivé. Kojícím matkám i mláďatům hrozí bezprostřední nebezpečí zadávením, protože mají zhoršenou schopnost unikat. Psi a kočky ruší na zemi hnízdicí ptáky, kterým se při častějším vyrušování snižuje líhivost vajec či hnízda zcela opouštějí. Zároveň je nutné upozornit veřejnost, že pokud někdo naleznе opuštěné mláďe na louce či v blízkosti lesa, měl by ho ponechat na původním místě a co nejdříve se nejkratší cestou vzdálit od tohoto místa, aby nezanechal pachovou stopu v blízkosti mláďete. Pokud se bude mláďat dotýkat, může ho svým chováním odsoudit na smrt, protože ho matka již nemusí přijmout. Příroda je v tomto směru velmi krutá a chyby člověka jsou již nenapravitelné, a proto bychom se k mláďatům zvěře měli chovat obezřetně. Myslivci v tomto směru vyvíjejí maximální aktivitu při informování veřejnosti. V obcích je vyvěšován leták

ČERVEN

s názvem „Nesahejte na nás“, na kterém je vysvětleno proč není vhodné se mláďat dotýkat či si je dokonce jako opuštěná odnášet domů. Většina spárkaté zvěře klade mláďata, objevují se druhé vrhy zajíců, bažantů a kuřátek. Na této mladé zvěři dovedou udělat citelné škody jak toulaví psi, kočky, krkavcovití i dravá zvěř. U jelenů dochází k vyžívání paroží, daňkům teprve paroží roste. Smci hájí své teritorium a pravidelně obcházejí hranice svého teritoria a zanechávají pobytové stopy (hrabankování, strouhání stromků), aby zvýraznili svoji přítomnost. Na přítomnost soka i člověka reagují silným bekavým zvukem (připomínající štekání), který můžeme zaslechnout prakticky kdekoliv v přírodě. Pokud zjistí smec vetřelce ve svém teritoriu, okamžitě ho vyžene za hranice svého území.

PRÁCE MYSLIVECKÉHO HOSPODÁŘE

Myslivecký hospodář v každé honitbě by měl oslovit uživatele zemědělských pozemků a domluvit s nimi spolupráci při sklizni píce, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám na zvěři. Pro doplnění, současná sklizňová technika pro sklizeň píce využívá vyšší rychlosti (10 až 30 km/h) a má poměrně velký záběr 2-9m a je méně hluchá. Mnohdy navíc mechanizace sklízí plochu od okraje ke středu, což je špatně a nedává možnost zvěři častěji se vyskytující na okrajích pozemku uniknout. Při kombinaci těchto faktorů zvěř vyskytující se na sečené louce prakticky nemá šanci, aby se všechna bez úhony dostala do bezpečí. Plašiče zvěře jsou sice povinnou výbavou sklizeň píce, avšak ve většině případů tato povinnost není dodržována. Proto zůstává neúčinnější metodou zabránění škod na zvěři vyhánění zvěře z porostů před sečením přímo myslivci s pomocí lovecky upotřebitelných psů. Uživatelé pozemků by měli informovat myslivce o plánované sklizni píce, aby mohli zajistit projití porostů a vyhánění zvěře za pomoci lovecky upotřebitelného psa, který dokáže bez problémů nalézt i čerstvě nakladená mláďata, která následně myslivec dopraví zabalené v chomáči trávy do bezpečí. Tímto způsobem lze zachránit i snůšky na zemi hnízdicích ptáků, které by jinak sklizňová technika zničila. Protože po přemístění hnízda nemusí dojít k úspěšnému obnovení hnízdění, je lépe vajíčka z nalezených hnízd umístit do líhni a kuřata následně odchovat a zpětně vypustit do honitby. Uživatel pozemku by měl těsně po vyhánění zvěře zahájit sklizeň a to vždy směrem od středu k okrajům, aby zbylá zvěř měla šanci uniknout do bezpečí. Myslivecký hospodář vede evidenci o ulovené zvěři, rozdělení zvěřiny a o vydání plombách. Podle dohody s pověřeným úřadem, státní správou myslivosti, podává pravidelně hlášení o probíhajícím lovu na tiskopisu Mysl/8.

PŘÍPRAVA KRMIV NA ZIMU

Probíhají senoseče a uskladňování objemných krmiv na zimu. Kvalitně usušené a uskladněné seno je základem přikrmování zvěře v zimě. Jak již věděli staří hospodáři, se senosečí není dobré otálet

KVALIFIKACE ŠKOD ZVĚŘÍ

V červnu se začínají posuzovat a kvantifikovat škody zvěři na lesních porostech za uplynulý rok. Majitel lesa by měl vyčíslit škody zvěři za uplynulý rok k 1. 7. Jak již je známo, výpočet škod na lesních porostech se provádí podle vyhl. MZe č. 55/1999 Sb. Zákon předpokládá dohodu obou stran. A dohoda začíná již při výpočtu a specifikaci škod - snad jen na připomenutí. Škody zvěři se neřeší v tzv. kauzálním či příčinném režimu náhrady škody. Tedy uživatel honitby neodpovídá za škody zvěři, ale jen je povinen je hradit v plné výši a to jen tehdy, pokud i poškozený učinil přiměřená opatření, aby škodám zabránil. Drtivá většina případů zjištěných škod zvěři končí dohodou obou stran a úhradou škody ve finanční nebo naturální formě. Zákon o myslivosti dává v tomto směru dostatek pravomocí majitelům honebních pozemků, aby mohli škody uplatňovat a domoci se adekvátní náhrady. V médiích je paradoxně často prezentován opak. Je paradoxem, že naopak myslivci nemohou uplatňovat škody na zvěři, které v některých případech převyšují celoroční lov a v některých případech převyšují i škody způsobené zvěří.

LOV SRNCŮ MÁ PŘÍSNÁ PRAVIDLA

V červnu pokračuje doba lovu srnce. Myslivci by měli mít již uloveny srnce I. věkové třídy a také nekvalitní srnce II. věkové třídy, u kterých je z chovatelského hlediska nevhodné, aby se dostali do říje. Myslivečtí hospodáři musí citlivě určovat počet kusů k lovu. V některých honitbách byl lov této věkové kategorie vzhledem k velkým ztrátám na silnicích a železnicích zcela zrušen. Je na zvážení každého uživatele honitby

jak nastává a následně realizuje lov této zvěře i ve vyšších věkových třídách. Kusy, které vykazují příznaky onemocnění, či jsou nadměrně vyhublé, zejména v oblasti páteře a zadních běhů, musí myslivec nechat prohlédnout veterinárním lékařem. To je důležité nejenom z hlediska kvality zvěřiny, ale i z hlediska základního monitoringu zdravotního stavu zvěře. V před uvedení na trh je pod přísným veterinárním dozorem. Zpracovatelé zvěřiny jsou pod stálým veterinárním dozorem. Tím je garantována kvalita zvěřiny, která se dostává do obchodů a restaurací. Zvěřinu je pak možné exportovat do zemí EU.

ZLATÁ SRNČÍ TROFEJ

I v červnu některé OMS ČMMJ pořádají okresní kola dětské vědomostní soutěže o „Zlatou srnčí trofej“. Děti rozvíjejí své znalosti o přírodě a myslivosti a se učí poznávat jednotlivé druhy bylin, stromů, keřů, ptáků, hmyzu a zvěře. Ti nejlepší pak postupují do celorepublikového kola soutěže, které probíhá během prázdnin.

PRÁCE V LESE V ČERVNU

V semenářství dokončujeme sběr semen jilmu. Stratifikujeme semena habru a jasanu. Sledujeme odkvět borovice, akátu a jeřábu. **Ve školkařství** dokončujeme výsev jilmu. Podle potřeby pokračujeme ve stínění, pletí a kypření. Zakládáme nové komposty. Chemicky zasahujeme proti houbovým chorobám a merii modřínové. Pokračujeme v ošetřování topolů obryváním a kypřením u řadových výsadeb, celoplošnou kultivací u plošných výsadeb. **V péstebních pracích** podle plánu pokračujeme v prořezávkách a probírkách. **V ochraně lesa** pokračujeme, v příznivých podmínkách dokončujeme zpracování a asanaci lapáků na lýkožrouta smrkového. Důsledně vyhledáváme stromy nalétlé kalamitními kůrovci nastojato a včasným zásahem likvidujeme tato ohniska. Na trusnicích kontrolujeme stav housenek a jiných škůdců žeroucích v korunách. Začátkem měsíce v případech potřeby chemicky zasahujeme při rojení proti plaskohřbetce smrkové. Kontrolujeme rojení tmavoskvrnčce borového, obaleče dubového a na trusnicích žír bourovce borového. Pokračujeme v hubení klikoroha. Zvyšuje se nebezpečí požárů, zajišťujeme proto protipožární ochranu. **Ve výrobě dříví** plynule přibližujeme a odvážíme hmotu z předmýtních a nahodilých těžeb. Hmotu atraktivní pro kůrovce asanujeme. Končíme zpracování průmyslové taxace vyznačené těžby pro příští rok. **V přidružené výrobě** Pícniny sklízíme podle období jejich vegetace. Nejvhodnější dobou kosení je u luk a pastvin začátek květu převládajícího druhu kulturních trav, u víceletých pícnin počátek květu červeného jetele a zkrátvě vojtejšky. Ve včelařství se v tomto měsíci projeví výsledek předchozí práce. Jen silná včelstva využijí snůšky. Dbáme, aby plodiště nebylo zaneseno medem na úkor ploch pro plod. Připravíme vytáčení medu, odebereme jej a ošetřujeme. Nutno zajistit mladé matky v rezervních včelstvech. Zajišťujeme výstavbu díla vkládáním mezistěn. Opravujeme rybniční zařízení.

Co dalšího se děje v honitbách?

V první polovině června:

- začíná červen měsíc myslivosti, den dětí
- líhnou se bažantíci, koroptve, kachňata, tetřevi, tetřívci, ...
- srny ve vyšších polohách kladou srnčata, jelení laně kladou kolouchy
- hnízdí ostříž lesní
- kvetou řeřaby, bez černý, jedlý kaštan
- daňkům roste paroží, jelenům dorůstá paroží a starší jeleni začínají s vytloukáním
- brambory a cukrovka jsou ošetřovány proti houbovým chorobám a škůdcům, v porostech kukuřice je sledován nálet zavíječe a při překročení prahu škodlivosti jsou plošně aplikovány v kukuřičích insekticidy, v ovocných sadech je opakovaně prováděna ochrana proti škůdcům a chorobám

V druhé polovině června:

- začíná páření medvědů
- hnízdí žluva hajní, včelojed lesní, většina našich pěvců, podruhé hnízdí holub hřivňáč
- kvetou lípy - pro včelaře tím končí pravá medonosná sezóna, po odkvetu lip začíná období sběru medovicového (tmavého lesního) medu
- v teplejších oblastech probíhá příprava na žně, dozrávají porosty ozimého ječmene a řepky, jsou plánovány desikace porostů řepky, porosty brambor jsou ošetřovány proti chorobám a škůdcům

LIDOVÉ PRANOSTIKY NA ČERVEN

z knihy Jaromíra Kovaříka - Zvěř, lov a myslivost v české lidové slovesné kultuře: Pláče-li červen a neoschne žitko, v zajících, koroptvích budem mít řídko.

Když červen sluncem pohostí, úroda bude v hojnosti. Hřímá-li v červnu, zvede se obilí. Chladný květen, červen vlažný - je pro sypky, sudy blažný. Červen studený - sedlák krčí rameny. Pláče-li Medard i ječmen zapláče.

Děšť o svatém Vítu škodí ječmenu i žitu. O svatém Vítu půl zrna v žitu. Svatý Vít vymetá ovísek. Nesej na svatého Víta, škoda žita. Svatý Vít káže sít, svatý Jan seče sám.

Do Jana Křtitele nechval ječmene. O Janu-li kukačka kuká, pěkný čas sobě vykuká. Nekuká-li kukačka před sv. Janem, bude neúrodný rok. Čím déle kukačka po Janu zpívá, tím dražší žito na trhu bývá.

Na svatého Aloise poseč louku, neboj se! Netřeba v červnu o dešť prositi, přijde, jak začnem kositi. Na svatého Antonína broušení kos začíná. Prší-li na svatého Petra a Pavla, bude mnoho myší, urodí se hodně hub. Když pes v bříše, v střevách má kroucení, trávu jí, vyje, strojí skučení, řídko toho chyba bývá, že potom dešť přichází.

Další informace

ohledně myslivosti lze získat:

Ing. Jiří Šilha
pověřený pracovník pro styk s médií
Českomoravská myslivecká jednota
Jungmannova 25, 115 25 Praha 1
mobil: 604 953 043, 724 336 184
e-mail: jiri.silha@centrum.cz
www.cmmj.cz

Natura Viva

Výstava Natura Viva se na výstavišti v Lysé nad Labem uskutečnila již popatnácté. Jde o každoroční odbornou výstavu, na níž se soustředí firmy podnikající v oborech myslivosti, rybářství, včelařství a zahrádkářství. Letošní výstava byla s rozšířenou mezinárodní účastí a navíc obohacena o národní přehlídku trofejí. Na té se sešlo víc jak 1 200 trofejí spárkaté zvěře, dále zde byly trofeje zvěře černé, pernaté, ale i menší expozice trofejí exotických, které si přivezli čeští lovci. Zajímavostí byly vystavené nejsilnější daňčí parohy v historii, které nemohly být uznány jako rekord, jelikož jde o shoz, nikoliv trofej s lebkou. Byla zde i druhá nejsilnější jelení trofej, nádherné trofeje muflonů, srnčí ad.

K věhlasu a oblíbenosti výstavy, přesahující hranice ČR - jak se ukazuje na účasti značného množství zahraničních návštěvníků, přispívá především fakt, že ji spolupořadatelské organizace - Český rybářský svaz, Českomoravská myslivecká jednota, Český svaz včelařů a Český zahrádkářský svaz - pojaly jako vysoce prestižní a reprezentativní událost. A jako takovou ji pak vnímají rovněž ostatní vystavovatelé i návštěvníci. Dalším důvodem, proč se výstava neustále rozvíjí, je bohatý doprovodný program, v němž se střídají zábavné pořady - dechové orchestry, divácké soutěže, zajímaví hosté, s odbornými přednáškami, semináři a prezentacemi, v nichž si každý z návštěvníků najde odpovídající námět.

Z nejzajímavějších doprovodných programů lze jmenovat exhibiční přátelskou jelenářskou soutěž Česko - Slovensko, v níž se v sobotu 30. května utkaly pětice českých a slovenských vábičů. Jako hosté se soutěže zúčastnil Robert Sedláček, autor scénáře a režisér nového českého filmu Muži v říji (inspirací k filmu byla právě soutěž ve vábení jelenů), a jeden z protagonistů filmu - Pavel Zedníček. I oni si zkusili zavábit.

Jedním z hostů programu byl i předseda Ligy proti rakovině prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc., který zde zahájil kampaň protirakovinové prevence mezi myslivci.

Vedle vystavovatelů komerčních, jejichž bylo rekordních dvě stě, z toho sto třicet odborných, se představí národní myslivecké svazy z Bulharska, Estonska, Finska, Litvy, Lotyšska, Polska, Slovenska, Slovinska.

A protože se v souvislosti s mezinárodním statutem výstavy očekávala velmi vysoká návštěvnost, trvala sedm dní, a to od neděle 24. do soboty 30. května. Otevřeno bylo vždy od 9 do 17 hodin.

Slavnostnímu zahájení výstavy v neděli 24. května v 9 hodin předcházela průvod městem za účasti ministra zemědělství a ústavních činitelů, s dechovkou, mažoretkami, sokolníky, kynology a myslivci ve stejnokrojích včetně zahraničních delegací. redakce

Petr SLABA vystavoval svůj kreslený humor vedle pódia a příležitostně kreslil obrázky přímo na tělo

PRŮVOD před výstavištěm

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

PAVILON s výstavou trofejí

VÝSTAVA TROFEJÍ

SLOVENSKÁ expozice s rekordy

ČERVEN - NATURA VIVA